

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

***Wewnętrzne procedury regulujące ochronę dzieci
przed krzywdzeniem
w Manufakturze Rybnickich Lodów
Rzemieślniczych***

Spis treści

Informacje wstępne	2
Słownik pojęć	3
Zasady zapewniające bezpieczne relacje między uczestnikiem a prowadzącym w tym zachowania niedozwolone wobec uczestników	5
Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między uczestnikami a w szczególności zachowania niedozwolone uczestników	6
Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia uczestnika	8
Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę uczestnika	9

Standardy ochrony małoletnich w Manufakturze Rybnickich Lodów Rzemieślniczych zostały opracowane w oparciu o:

- 1) Ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.);
- 2) Ustawę z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606);
- 3) Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
- 4) Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.);
- 5) Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.;
- 6) Konwencję o Prawach Dziecka przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (t. j. Dz. U. z 1991 Nr 120 poz. 526 ze zm.);
- 7) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).

I

Informacje wstępne

1. Standardy ochrony małoletnich, zwane dalej „standardami” to zbiór zasad i procedur, które stawiają ochronę uczestników przed krzywdzeniem w centrum działań i wartości jakimi kierują się pracownicy Manufaktury Rybnickich Lodów Rzemieślniczych.
2. Standardy stanowią uzupełnienie dotychczasowych praktyk ochrony uczestników o wystandaryzowane zasady i procedury skutecznej profilaktyki i sprawnego reagowania na każdy przejaw przemocy wobec uczestników.
3. W przypadku zatrudnienia obcokrajowców prowadzący weryfikuje osobę w rejestrach karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) lub w przypadkach prawem wskazanych poprzez oświadczenia o niekaralności.
4. Manufaktura Rybnickich Lodów Rzemieślniczych uzyskuje oświadczenia pracowników, wolontariuszy i stażystów dotyczące niekaralności lub toczących się wobec nich postępowań karnych lub dyscyplinarnych za przestępstwa przeciwko

wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa
z użyciem przemocy na szkodę małoletniego.

5. Manufaktura Rybnickich Lodów Rzemieślniczych monitoruje przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych uczestników, w tym ich wizerunek. W przypadku podejrzenia niewłaściwego rozpowszechniania danych osobowych uczestnika, w tym jego wizerunku, Prowadzący niezwłocznie rejestruje zdarzenie, zabezpiecza dowody i zgłasza je Inspektorowi Ochrony Danych.
6. Źródło firmowej sieci dostępu do Internetu dla uczestników jest zabezpieczone przed dostępem do treści pornograficznych, eksponujących przemoc, naruszających normy obyczajowe, propagujących nienawiść i dyskryminację. Osobą odpowiedzialną za zabezpieczenie firmowej sieci Internetu jest Manufaktura Rybnickich Lodów Rzemieślniczych. Uczestnicy korzystają z dostępu do firmowej sieci Internetu pod opieką i nadzorem oraz za zgodą Prowadzącego. Manufaktura Rybnickich Lodów Rzemieślniczych prowadzi systematyczną profilaktykę bezpiecznego korzystania z Internetu przez uczestników, ucząc ich konstruktywnej reakcji na każdy przejaw cyberprzemocy.

II

Słownik pojęć

1. Ilekroć w dalszych przepisach jest mowa bez bliższego określenia o:
 - 1) **Firmie** – należy przez to rozumieć Manufakturę Rybnickich Lodów Rzemieślniczych;
 - 2) **Prowadzącym** – należy przez to rozumieć Prowadzącego warsztatów/pokazów, a zarazem właściciela Manufaktury Rybnickich Lodów Rzemieślniczych;
 - 3) **pracowniku** - należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną w Manufakturze Rybnickich Lodów Rzemieślniczych na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia, a także osoby współpracujące ze firmą jako wolontariusze, stażyści, praktykanci odbywający w firmie praktykę zawodową i pracownicy firm i instytucji wykonujących zadania na rzecz firmy w sposób ciągły i w ramach tej działalności mają kontakt z uczestnikami;

- 4) **uczestniku** – należy przez to rozumieć osobę uczestniczącą w warsztatach, jak i pokazach w formie czynnej, jak i również tylko jako widownia;
 - 5) **małoletnim** - należy przez to rozumieć zarówno uczestniczkę jak i uczestnika, którzy nie ukończyli 18 roku życia;
 - 6) **sprawcy przemocy** – należy przez to rozumieć osobę lub grupę osób którzy dopuszczają się przemocy wobec uczestnika;
 - 7) **ofierze przemocy** – należy przez to rozumieć uczestnika, który doświadczył przemocy;
 - 8) **obserwatorze przemocy** - należy przez to rozumieć uczestnika, który był świadkiem przemocy;
 - 9) **krzywdzeniu uczestnika** - należy przez to rozumieć popełnienie czynu zdefiniowanego jako niedozwolony w niniejszych standardach lub czynu zabronionego pod groźbą kary na szkodę uczestnika przez pracownika firmy lub rówieśnika.
2. Krzywdzenie uczestnika jest przemocą, która zachodzi wówczas, gdy jakaś osoba lub grupa osób odnosi się do niego w sposób niezgodny z wymaganiami relacji, która je łączy. Przemoc przejawia się w bezprawnym wywieraniu wpływu na proces myślowy, zachowanie lub stan fizyczny osoby w celu zaspokojenia własnych korzyści. Sprawca wykorzystując swoją przewagę nad ofiarą w sposób świadomy zaspakaja własne potrzeby kosztem ofiary. Przemoc może przejawiać się w formie fizycznej, psychicznej, czy seksualnej.
- 1) Przemoc fizyczna - to wywieranie wpływu na uczestnika przy użyciu siły fizycznej, w którym dochodzi do naruszenia jego nietykalności cielesnej.
 - 2) Przemoc psychiczna – to wywieranie wpływu na uczestnika przy użyciu środków komunikacji interpersonalnej, w którym dochodzi do naruszenia jego nietykalności psychicznej i emocjonalnej.
 - 3) Przemoc seksualna - to każde zachowanie sprawcy przemocy, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia jego potrzeb kosztem uczestnika. Może mieć formę kontaktu fizycznego, emocjonalnego w formie materiałów pornograficznych lub ekshibicjonizmu.

III

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między uczestnikiem a Prowadzącym warsztatów/ pokazów w Manufakturze Rybnickich Lodów Rzemieślniczych w tym zachowania niedozwolone wobec uczestników

1. Uczestnik ma prawo do bezpiecznych i profesjonalnych relacji z Prowadzącym, co oznacza, że reakcje werbalne i fizyczne Prowadzącego wobec uczestnika są pozbawione cech przemocy, zawsze adekwatne do sytuacji i uzasadnione.
2. Pracownicy firmy zwracają się do uczestników po imieniu, a jeżeli jest to konieczne mogą dodatkowo używać nazwiska.
3. Manufaktura Rybnickich Lodów Rzemieślniczych chroni dane osobowe i wizerunek. Uczestnik ma prawo do prywatności, a jeżeli konieczne jest odstępnie od tej zasady, żeby chronić uczestnika, należy mu to wyjaśnić.
4. Zachowania pracownika firmy nie mogą mieć cech przemocy fizycznej. Stanowcze interwencje wobec uczestnika prowadzone w bezpośrednim kontakcie fizycznym są dopuszczalne w sytuacjach:
 - 1) zagrożenia życia, w tym w sytuacji konfliktów pomiędzy uczestnikami (rozdzielenie zwaśnionych, przytrzymanie, obezwładnienie);
 - 2) działania z zakresu pomocy przedmedycznej (działania ratunkowe związane z udzieleniem pierwszej pomocy);
 - 3) zagrożenia lub paniki spowodowanej czynnikami zewnętrznymi (pożar, intensywne zjawiska atmosferyczne, niebezpieczne zachowania osób trzecich, inne w sytuacji zagrożenia życia).
5. Niedozwolone są zachowania pracownika firmy noszące znamiona:
 - 1) przemocy psychicznej, której skutkiem jest wywołanie u uczestnika poczucia odrzucenia, obniżenie godności i własnej wartości poprzez zachowania wobec niego takie jak: umniejszanie, wyśmiewanie, zawstydzanie, lekceważenie, izolowanie, obwinianie, oskarżanie i inne godzące w godność i wartość uczestnika;

- 2) przemocy werbalnej, która nacechowana jest agresją wzbudzającą u uczestnika lęk i wstyd poprzez zachowania wobec niego takie jak krzyk, wyzywanie, grożenie, przeklinanie, przedrzeźnianie;
 - 3) przemocy fizycznej, która wiąże się z naruszeniem nietykalności ciała uczestnika, w szczególności poprzez, bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, kopanie, ciągnięcie za włosy/uszy, zmuszanie do przebywania w niewygodnej pozycji, lub zmuszanie do zjedzenia/połknięcia czegoś i inne działania sprawiające ból.
6. Manufaktura Rybnickich Lodów Rzemieślniczych ma obowiązek zachować prawo uczestnika do intymności poprzez zachowanie właściwego dystansu w każdej sytuacji. Niedozwolonym jest, by pracownik firmy nawiązywał jakiegokolwiek relacje romantyczne i seksualne z uczestnikiem, w tym flirt słowy, dwuznaczny żart, erotyczny dotyk, obcowanie płciowe i inne czynności o charakterze seksualnym.
 7. Pracownik firmy nie powinien sam przebywać z uczestnikiem w zamkniętym pomieszczeniu. Jeżeli zachodzi konieczność porozmawiania z uczestnikiem na osobności, powinien zostawić uchylone drzwi do pomieszczenia bądź poprosić innego pracownika, aby był świadkiem przeprowadzonej rozmowy.
 8. W Manufakturze Rybnickich Lodów Rzemieślniczych obowiązuje całkowity zakaz palenia papierosów, w tym papierosów elektronicznych, picia alkoholu i zażywania środków psychoaktywnych. Niedozwolonym jest by pracownik firmy dostarczał uczestnikom papierosy, alkohol, substancje psychoaktywne, a także treści pornograficzne.

IV

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między uczestnikami a w szczególności zachowania niedozwolone uczestników

1. W celu wykluczenia przemocy rówieśniczej, Manufaktura Rybnickich Lodów Rzemieślniczych monitoruje relacje między uczestnikami.
2. Za przemoc rówieśniczą w Manufakturze Rybnickich Lodów Rzemieślniczych uznaje się wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w

wolność osobistą ucznia prowadzące do fizycznej i psychicznej szkody, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji.

Niedozwolone zachowania uczestników w Manufakturze Rybnickich Łodów Rzemieślniczych:

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec uczestników/innych osób:

- agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:
 - a) bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/opluwanie;
 - b) wymuszenia;
 - c) napastowanie seksualne;
 - d) nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą;
 - e) fizyczne zaczepki;
 - f) zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań;
 - g) rzucanie w kogoś przedmiotami;
- agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:
 - a) obelgi, wyzwiska;
 - b) wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z ofiary;
 - c) bezpośrednie obrażanie ofiary;
 - d) plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary;
 - e) groźby;
- agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:
 - a) poniżanie;
 - b) wykluczanie/izolacja/milczenie/manipulowanie;
 - c) pisanie na ścianach (np. w toalecie);
 - d) wulgarne gesty;
 - e) niszczenie/zabieranie rzeczy należących do ofiary;
 - f) straszenie;
 - g) szantażowanie;

- niereagowanie na niewłaściwe zachowania, kolegów/koleżanek
2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w Manufakturze Rybnickich Lodów Rzemieślniczych, np. rzucanie kamieniami, przynoszenie ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek), używanie ognia na terenie Manufaktury Rybnickich Lodów Rzemieślniczych.
 3. Rozprowadzanie i stosowanie narkotyków/środków odurzających.
 4. Kradzież/przywłaszczenie własności kolegów lub innych osób oraz własności Manufaktury Rybnickich Lodów Rzemieślniczych.
 5. Fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych uczestników/osób bez ich zgody.

V

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia uczestnika

1. W przypadku gdy pracownik firmy w toku bieżącej pracy rozpozna zdarzenie wskazujące na krzywdzenie uczestnika ma obowiązek podjąć działania wg procedury dwóch kroków:
 - a) zabezpiecza uczestnika przed potencjalnym sprawcą przemocy;
 - b) zabezpiecza dowody przemocy i niezwłocznie zgłasza zdarzenie Prowadzącemu;
2. Postępowanie wyjaśniające ma na celu zebranie dowodów w celu zakwalifikowania zdarzenia i stwierdzenia:
 - a) w postępowaniu wyjaśniającym ustalono, że zdarzenie miało charakter incydentu i przekazano sprawę do Prowadzącego;
 - b) w postępowaniu wyjaśniającym rozpoznano podejrzenie przemocy definiowanej jako krzywdzenie uczestnika;
 - c) w postępowaniu wyjaśniającym rozpoznano przemoc definiowaną jako krzywdzenie uczestnika.

VI

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę uczestnika

1. W przypadku, gdy u uczestnika objętego ochroną, stwierdza się, że jego życie jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu, osoba za zgodą Prowadzącego lub sam Prowadzący, a w przypadku gdy jest potrzeba natychmiastowego działania każdy pracownik firmy obecny przy zdarzeniu niezwłocznie informuje policję i pogotowie ratunkowe, dzwoniąc pod numer 112 lub 998. Kolejne kroki postępowania w tej sytuacji leżą w kompetencjach ww. instytucji.
2. W przypadku, gdy w sprawie ucznia objętego ochroną zachodzi podejrzenie o popełnieniu przestępstwa na szkodę tego uczestnika, osoba za zgodą Prowadzącego lub sam Prowadzący składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury.